

Реторика и аргументация
Rhetoric and Argumentation

**Реторичен анализ на предизборния дебат
между Еманюел Макрон и Марин льо Пен
(3 май 2017 г.)**

DOI 10.55206/XZYJ9354

Маглена Гуркова
НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“
Имейл: m_gurkova@abv.bg

Абстракт: В статията са включени резултати от реторичен анализ на предизборен дебат между Еманюел Макрон и Марин льо Пен, който е част от кандидатпрезидентската кампания във Франция през 2017 г. Тематиката е значима от гледна точка на реториката и в частност на президентската и кандидатпрезидентската реторика във Франция, на традициите в дебатите през 21. век в медийната среда и в политическата култура. Хипотезата е, че дебатите по време на кандидатпрезидентската кампания във Франция през 2017 г. са важно събитие, което допринася за изграждане на индивидуален политически имидж, разпознаваемост и репутация на кандидатите за президент на Франция и че реторичните умения на опонентите играят съществена роля за представяне на концепции, каузи, визия за управление в национален и европейски контекст. Реторичният анализ е върху дебата между двамата претенденти за президентския пост Еманюел Макрон и Марин льо Пен, който е реализиран на 3 май 2017 г. в студио 107, излъчвано от френски медии и от социални мрежи. Акцентите са върху вербалните, невербалните средства и аргументацията в дебата и върху реторичните особености на медийната и публичната комуникация. Изводите са направени въз основа на проучване на политическия, социалния, културния, медийния и комуникативния контекст във Франция; на анализа на сценария, формата, водещите дебата; на индивидуалните особености в поведението на участниците в реторичен и комуникационен план.

Ключови думи: дебат, президентска реторика, кандидатпрезидентска кампания, медии, аргументация, Еманюел Макрон и Марин льо Пен.

Rhetorical Analysis of the Election Debate Between Emmanuel Macron and Marine Le Pen (3 May 2017)

Maglena Gurkova
NATFA “Krustyo Sarafov”
E-mail: m_gurkova@abv.bg

Abstract: The article includes results of rhetorical analysis of an election debate between Emmanuel Macron and Marine Le Pen, which was part of the presidential candidate campaign in France in 2017. The research subject is significant in terms of rhetoric, in particular presidential and presidential candidate rhetoric in France, and the traditions of debate in the 21st century media environment and political culture. The hypothesis is that the debates during the 2017 presidential election campaign in France are an important event that contributes to the construction of the individual political image, recognition and reputation of the French presidential candidates, and that the rhetorical skills of the opponents play an essential role in the presentation of concepts, causes, vision of governance in a national and European context. The rhetorical analysis is on the debate between the two contenders for the presidency, Emmanuel Macron and Marine Le Pen, which took place on 3 May 2017 in Studio 107 and which was broadcast by French media and social networks. It focuses on verbal, non-verbal means and argumentation in the debate and on the rhetorical features of media and public communication. The conclusions are based on a study of the political, social, cultural, media and communicative context in France; on the analysis of the scenario, the format, the debate hosts; and on the individual characteristics of the participants’ rhetorical and communicative behaviour.

Keywords: debate, presidential rhetoric, presidential candidate campaign, media, argumentation, Emmanuel Macron and Marine Le Pen.

Увод

В статията е направен реторичен и комуникационен анализ на кандидатпрезидентския дебат между Еманюел Макрон и Марин льо Пен от 3 май 2017 г., който е съществена част от кандидатпрезидентската кампания и от изборните традиции във Франция през 20. и 21. век. Фокусът е върху един дебат, тъй като целта е да се установят особеностите в сценария на дебата от медийна и реторична гледна точка, аргументацията и контрааргументацията, на вербалните и невербалните средства. Стремежът е да се установи ролята на ораторските умения за изграждане на имидж и репутация и за отразяване на идеи и концепции за управлението на Франция. Хипотезата е, че ораторските умения са с фундаментално значение за изграждането на позитивен имидж на френски политик.

Интервюто с комуникационен експерт позволява да се изведе гледна точка относно традициите и спецификите за реализиране на медийни дебати по време на кандидатпрезидентски кампании. Съчетаването на методите създава възможности за по-цялостен анализ на една недостатъчно изследвана тема в българската научна традиция, а именно – дебатите, медиите, политическата култура и публичността в специфичен национален контекст във Франция.

Теоретичен обзор

Целта на настоящата статия изисква да бъдат изяснени ключови понятия. Термините са разгледани чрез дедуктивен метод в следната последователност: „предизборна политическа кампания“, „кандидатпрезидентска кампания“, „политическа реторика“, „президентска реторика“, „кандидатпрезидентска реторика“, „дебат“, „кандидатпрезидентски дебат“.

Предизборните политическите кампании предшестват изборите и те представляват широк набор от комуникационни активности (реклама, срещи с избиратели, ораторски изяви, медийни участия, участия в дебати, присъствие в социалните мрежи и др.), които имат за цел да представят лице/партия като най-достойния политически избор. Политическите кампании са регламентирани с различна строгост в законодателствата на държавите.

Кандидатпрезидентските кампании са вид предизборни политически кампании. Провеждат се преди деня/дните на кандидатпрезидентските избори. Подчинени са на законовите ограничения за провеждането им.

Политическата реторика е разновидност на реториката, която характеризира публичното говорене на оратори от политическия живот. Политическата реторика е от съществено значение за съществуването на демокрацията.

Президентската реторика е вид политическа реторика, упражнявана от държавния глава по време на изпълнение на правомощията и задълженията му. Похватите, използвани в публичното говорене на президента, зависят от ролята, която длъжността му има в обществения, политически и културен живот.

Франция е полупрезидентска република. Президентът назначава и ръководи правителството. Според Френската конституция „Той осигурява редовното функциониране на публичните власти и на държавността“. [1] Следователно президентът има много повече правомощия и ролята му не ограничава реториката му.

Кандидатпрезидентската реторика включва всички изяви на кандидатите в предизборната кампания за президент. Чрез нея ораторите се стремят да повишат броя на избирателите си, да комуникират собствените си послания и да очертаят хода на своето потенциално управление. Обикно-

вено най-ключовата част от кандидатпрезидентската реторика са предизборните дебати, излъчвани от водещите телевизии.

Терминът „дебат“ произлиза от френския глагол *débattre* („споря“), чийто етимологичен произход се свързва с представката *dé-*, изразяваща „интензивност“, сила, и с корена на латинския глагол *battuere* („бия се, удрям“). [2] В реториката дебатът е често използван формат – двама или повече опоненти защитават тезите си в открит диспут.

Дебатът може да бъде форма на публичен политически дискурс. Участниците застават „лице в лице“ със своите политически опоненти и в реално време трябва да изложат и защитят политическите си възгледи, намерения и да изградят причинно-следствени връзки между хипотетичния им избор и пътя към положителната промяна.

Кандидатпрезидентските дебати са вид публични политически дебати. Обикновено се провеждат в ключовите медии няколко дни преди изборите, като участие взимат основните кандидати за държавен глава. При необходимост от балотаж се провежда и втори медиен дебат между двамата кандидати, събрали най-висок процент от гласовете. Този формат е средство за изменение на обществените нагласи и инструмент, чрез който „в последния момент“ може да се повлияе на изборните резултати.

Методика на изследване

С цел извеждане на реторичните и медийните традиции във Франция по време на избори и в частност на кандидатпрезидентски дебати, е използван многофакторен анализ.

Реторичният анализ е проведен по методиката, предложена от Иванка Мавродиева. Проследени са следните етапи:

1. Избор на обекта за реторически анализ
2. Реторична/комуникативна ситуация
3. Оратор: особености, подготовка, реторична компетентност, ораторски опит
4. Аудитория: особености, нагласи, ориентация
5. Жанрови особености от реторична гледна точка
6. Структурни особености на речта
7. Реторична аргументация
8. Реторични фигури и похвати
9. Реторичен визуален анализ
10. Неезикови средства
11. Манипулативни средства
12. Ефект и въздействие, разпространение чрез медиите, интернет и социалните мрежи
13. Индивидуалните особености на оратора. [3]

В процеса на изследване етапите са проследени в интуитивна последователност и не са строго и номерирано разграничени.

Резултати

Изводи за „Дебата между двата тура“ във Франция:

- Превърнал се е в ключова част от изборите в Петата република.
- Дебатите, които имат ясна структура, са значително по-успешни и информативни.
- Елементите, които се запазват, са: предварително определени тематични полета, хронометър за всеки от двамата опоненти, двама водещи, сходна пространствено-териториална модалност.
- Зрителският интерес постепенно спада. Броят на французите, които гледат дебата на живо по телевизията, осезаемо намалява с годините. Телевизията вече не е основен източник на информация и запис на дебата и елементи от него са достъпни и след провеждането му във всякакви социални мрежи и платформи.
- Наблюдава се тенденцията кандидат, който губи при първото си явяване на дебат, да печели при второто.
- Дължината на дебатите се увеличава с всеки следващ.
- Скоростта на говорене както на кандидатите, така и на водещите е многократно по-бавна от нормалната френска реч. Набляга се и на правилната артикулация.
- Винаги всичко в студиото е абсолютно симетрично.
- Френското президентско ораторство е на много високо ниво. Френските политици не стигат до популизъм, дебатите се провеждат етично, тезите се защитават само с релевантни аргументи.
- Поведението на всички кандидати е асертивно.

Характеристики на дебата на 3 май 2017 г.

На 3 май 2017 г. се състои дебатът между Еманюел Макрон и Марин льо Пен. Заглавието на събитието следва логиката на последните проведени дебати – „2017, Дебатът“. Мястото на провеждане е Студио 107, студио в покрайнините на Париж. Основните телевизии предават на живо – TF1, France 2, La Chaîne parlementaire, BFM TV, CNews, LCI, France Info, France 24, TV5Monde, основните радиа също – RTL, France Info, France Inter, Europe 1, RFI, както социалните платформи – YouTube, Dailymotion, Facebook, Twitter. Част от изброените медии предлагат и жестомимичен симултантен превод. Въпреки множеството канали, дебатът е проследен на

живо от едва 16,5 милиона французи – това е най-слабият зрителски интерес към този тип дебати в историята на Франция.

След множество дискусии и предложения, за водещи са избрани Кристоф Якубсин – френски журналист в политико-икономическия ресор и Натали Сан-Крик – френска журналистка, завършила Института за политически науки в Париж.

Участниците в кандидатпрезидентския дебат биват заснемани от 14 камери. Пред всеки от тях има по два видео микрофона и върху всеки са поставени по още два микрофона тип „брошка“.

По план дебатът трябва да се проведе в рамките на 2 часа и 20 минути, реалната му продължителност е 2 часа и 30 минути. Започва в 21 часа в сряда, в средата на седмицата, 4 дни преди решителния изборен ден.

Предварителният план включва темите: икономика, тероризъм, образование, Европа. Дава се възможност на кандидатите в края на участието си да обсъдят и тема по свой избор.

Пространствено-териториалната модалност включва светло абсолютно симетрично студио. Интериорът е в златно, създава усещане за перспективитет, могъщество, сила. Присъства и класическото републиканско и европейско синьо. Фонът на студиото е дигитален екран, на който стои Елисейският дворец – официалната резиденция на президента на Френската република.

Участниците са позиционирани на подиум, за всеки от тях има по 2 хронометъра. Основната фигура в интериора е кръгът, изразява равнопоставеност.

Макрон е позициониран в по-силната архетипово дясна страна.

Първите изказвания на двамата опоненти в студиото задават общия тон на дебата и той не се променя до самия край.

Жребий определя Марин льо Пен да започне първа.

Според социологическите проучвания и коментарите след дебата, Макрон е победителят с най-осезаема преднина в историята на този тип диспути. Той защитава тезите си чрез аргумента на познанието, въздържа се от самоцелни нападки. Льо Пен не заявява категорични тези, няма ясен и аргументиран план, опитва се да се издигне чрез потъпкване достойнството на опонента си.

Участници в дебата

Еманюел Макрон и Марин льо Пен са идейни и политически опоненти. Той е либерал и проевропеец, защитник на Европейския съюз и неговите ценности, а тя е крайно десен националист. Предлаганите от тях резолюции са в двата противоположни края на политическия спектър.

Еманюел Макрон

Еманюел Жан Мишел Фредерик Макрон е роден на 21 декември 1977 г. във френския град Амиен. „Имах щастието да ми се паднат роди-

тели, които ме окуражаваха да работя, защото за тях образованието беше равностойно на усвояване на свободата. (...) Трябваше да работя много, но на мен това ми харесваше. (...) Детството ми мина сред книги (...) в щастлива изолация сред родителите ми, моите братя и сестри, бабите и дядовците ми“. [4]

Учи в йезуитския колеж Lycée la Providence в родния си град. Следва политология във философския факултет на Висшето училище по политически науки в Париж. По това време работи като асистент на френския философ Пол Рикьор. Работи във френското посолство в Нигерия, както и в местната администрация на Оаз.

Работи в инвестиционната банка „Ротшилдс и Сие“. Отказва се доброволно от работата в частния сектор и заема поста заместник главен секретар в кабинета на президента, впоследствие става министър на икономиката, индустрията и цифровизацията във второто правителство на Манюел Валс. Между 2006 и 2009 г. е член на Социалистическата партия, но споделя, че не се е чувствал на място в нея.

През 2016 г. той решава да основе собствено движение – „Напред!“ . По време на кандидатпрезидентската кампания 2017 г. Макрон е единственият кандидат, който предупреждава французите, че не могат да се справят без Европа. Според него те трябва да работят, заедно с Германия, за задълбочаване на европейската интеграция с цел икономическо развитие, сигурност и справяне с бежанската криза. Макар и да е безпрецедентно млад кандидат за президентския пост, Макрон е блестящ оратор и харизматичен лидер. Има ясна визия. Той е нов, относително несистемен кандидат. Излъчва едновременно младежки оптимизъм и визионерски характер, а биографията му създава доверие.

Женен е за бившата си учителка по френски език – Бриджит Троньо. Има 3 доведени деца.

Марин льо Пен

Марион Анн Перрин льо Пен е родена на 5 август 1968 г. в Парижкото предградие Ньой сюр Сен. Баща ѝ – Жан-Мари льо Пен е офицер и основател на националсоциалистическата политическа партия – Национален фронт.

Марион има тежко детство. Когато е едва на осем години пред къщата им избухва бомба, поставена, за да убие баща ѝ. Семейството по чудо оцелява. Няколко години по-късно, майката напуска семейството. В автобиографията си Марин льо Пен пише: „Най-ужасното, жестоко, смазващо, разкъсващо сърцето беше това – собствената ми майка не ме обичаше“. [5]

Льо Пен учи право в Panthéon-Assas University в Париж. Специализира криминално право. Работи като адвокат в продължение на 6 години. През 1998 г. се присъединява към правния отдел на Националния фронт. През януари 2011 г. е избрана за председател на партията. Реториката ѝ се

отличава с директни нападки към опонентите и хапливи коментари. Политиката ѝ е радикално дясна. Тя е от малкото лидери на европейски партии, които подкрепят Доналд Тръмп. Политическите ѝ планове включват излизането на Франция от Европейския съюз, премахване на еврото като национална валута, затваряне на границите за бежанците.

Марин льо Пен се омъжва и развежда два пъти. Има 3 деца от първия си брак. Всичките ѝ връзки, за които се знае в публичното пространство, са с членове на Националния фронт.

Аргументация

Начинът, по който ораторът защитава тезите си, е показателен за нивото му на култура. В политическата реторика е важно да се изследват видовете аргументи на кандидатите за управници, те са израз на политическата култура, която ще установят при потенциална победа.

При разглеждането на аргументацията ще бъде следвана последователността, която Иванка Мавродиева използва в „Реторика и пбблик рилейшънс“. [6]

Личният опит

Аргументи на личния опит са използвани и от двамата оратори. Чрез тях дясната кандидатка изтъква по-големия си опит в политиката, а Макрон подчертава, че има и професионален опит, различен от политическия, който му дава предимство.

Г-н Макрон: *Госпожо Льо Пен, от 20 години аз съм в политиката, точно като Вас.*

Льо Пен използва противопоставяне – самооценява се като противоположност на Макрон, носител на промяната и човек от народа – подчертава тази идея чрез трикратно повторение на анафората „Аз съм кандидатът...“.

Статистически данни

Статистическите данни се ползват с висока степен на достоверност и авторитет. В дебата са използвани и от двамата участници. Макрон използва статистически данни, за да обоснове действията, които планира. Льо Пен се опитва чрез статистика да дискредитира опонента си.

Г-н Макрон: *10 % е нивото на младежката безработица, което е изключително високо.*

Г-жа Льо Пен: *...днес 300 000 до 500 000 работни места не са достъпни за нашите френски сънародници, тъй като са заети от командировани работници.*

Г-н Макрон: *...80% от лекарствата се внасят от чужбина.*

Аргумент на авторитета/ argumentum ad verecundiam

Аргументът на авторитета не е силно застъпен в дебата. Макрон го използва еднократно като споменава Франсоа Митеран.

Аргумент ад хоминем/ argumentum ad hominem

Чрез него „се атакуват качества, дела и постъпки на опонента, а не се атакува проблемът, не се представят доказателства по същество (...) той се използва по-често в политически речи, в обвинителни слова, както и тогава, когато ораторът има за цел да дискредитира опонента си“ [7]. Това е и основният аргумент, който Марин льо Пен използва десетки пъти. Макрон също отговаря с този аргумент на нападите, но едва няколко пъти.

Още в първото произнесено изречение тя напада своя опонент с argument ad hominem, обявявайки го за „кандидат за дива глобализация, несигурност, социална жестокост, война на всички срещу всички, икономическа разруха“, описва го и като „марионетка“ на Франсоа Оланд.

В отговор Макрон също използва argument ad hominem: „покажете, че във всеки случай не сте кандидат с финес, не сте кандидат с желание за открит, равнопоставен, демократичен дебат. Благодаря Ви за тази красива демонстрация, която току-що направихте, мадам Льо Пен. Не очаквах друго.“. Езикът на тялото му – рязкото клатене на главата и втрещеният поглед, изразява раздразнение.

Г-жа Льо Пен: Много добре знам, че се опитвате да накарате хората да забравят, че сте участвали в правителство, прилагащо закона El Khomri, който за пореден път беше закон, който не създаде работа, който създаде безработица...

Г-жа Льо Пен: Г-н министър на икономиката, или трябва да кажете „светник на г-н Оланд“ ... две години бяхте министър, но ако имате рецептата за намаляване на безработицата, защо не предадохте тази рецепта на г-н Оланд? И ако е нямало загуби, защото резултатите Ви бяха изключително лоши по отношение на безработицата, тогава защо изобщо се кандидатираше за президент на републиката?

Г-жа Льо Пен: Ще създадете условия за нелоялна национална конкуренция, когато хората вече страдат от нелоялна международна конкуренция. Много добре знаете, че големите компании ще могат да коригират това работно време, а малките няма да могат и следователно ще трябва да изчезнат.

Аргумент на тълпата / argumentum ad populum

Традиционната френска реторика е етична, изключва използването на популистско говорене. В конкретния случай, Марин льо Пен използва следната разновидност на аргумента на тълпата – аргументът на преценката. Той се оказва релевантен поради общите характеристики на електоралните тълпи. Според Густав льо Бон този тип тълпи проявяват следните характеристики: „слаба склонност към разсъждение, отсъствие на критичен дух, раздразнимост, лековерие и простота. В решенията им откриваме също влиянието на водачите и ролята на изброените фактори: твърдение, повторение, престиж и заразителност“. [8]

Според изследванията на Хеерт Хофсреде Франция има високо ниво на властова дистанция. „Децата се възпитават на емоционална зависимост от родителите си. Впоследствие се превръща в емоционална зависимост от учителите, по-късно и от началниците.“ [9] Тази зависимост се развива и към предпочитания политик, от което може да се заключи, че използването на аргументи ад популум не променя нагласите на френския гласоподавател.

Аргумент по същество/ argumentum ad rem

Аргументът по същество е един от най-ключовите за добрия оратор. Именно този тип аргументация използва най-много Макрон по време на предизборния дебат през 2017 г. Благодарение на професионалния си опит и позициите, които е заемал, той има достатъчно логически доказателства и факти, за да защити тезите си.

Г-н Макрон: Проблемът на Франция от 30 години е нивото на безработица. Има масова безработица от 30 години, ние сме единствената държава в Европа, която не успя да спре това. 10% безработица, ниво на безработица сред младите, което е изключително високо. Изправени пред това, ние трябва да дадем възможност, по-специално на нашите малки и средни предприятия, възможност да създават повече работни места, да бъдат по-гъвкави, да се адаптират към икономическите цикли. Ето защо искам улеснена система.

Чрез употребата на аргумент ад рем, Макрон се стреми да се представи като отговорен политик, готов да понесе последствията от грешките си.

Невербално поведение

Дебатът се провежда в телевизионно студио. Участниците са седнали. Невербалното им поведение включва жестове, мимики, облекло. Първите кадри от студиото показват вече настанилите се на местата си кандидати. Отсъства ръкостискане в началото. Такова няма и след финала на дебата. Непосредствено преди старта на дискусиата, Марин льо Пен заема „затворена“ позиция – скръства ръце, привежда се напред и избягва зрителен контакт с опонента си. Еманюел Макрон заема класическа поза – гърбът е изправен, ръцете са на масата.

Снимка 1. Невербално поведение на опонентите Льо Пен и Макрон – началото на дебата

През първите минути на дебата, когато започват преките нападки на лична основа, и двамата кандидати са широко усмихнати. Това обаче не са щастливи усмивки, а пасивно-агресивни мимики. И двамата опоненти повдигат въпросително и предизвикателно веждите си.

Снимка 2. Невербално поведение на опонентите Льо Пен и Макрон: мимики и усмивки

Жестовете издават, че Льо Пен е по-опитният оратор от гледна точка на физическа съдържаност. Действията ѝ с ръцете са обрани, премерени,

плавни. Макрон жестикулира много, рязко, непремерено и хаотично. Това обаче не създава усещане за неопитност, а по-скоро го представя като искрен и непринуден, с което става по-симпатичен на аудиторията.

Снимка 3. Невербално поведение на Макрон – жестовите

Председателката на Националния фронт се опитва да гледа „отвисоко“ незрялото невербално поведение и да изпъкне с емоционална интелигентност, но не успява да комуникира ситуацията по този начин и дразни публиката с пренебрежителното си поведение. Към края на дебата, когато става ясно, че Макрон ще бъде безапелационен победител, благодарение на силната си аргументация, езикът на тялото на Марин льо Пен се променя осезаемо. Многократно „оправя“ косата си, използва нерелевантни жестове, дори фалшивата ѝ усмивка изчезва. Макрон става по-уверен, жестовите му са по-обрани, погледът му – по-концентриран.

Снимка 4. Невербално поведение на Льо Пен и Макрон:
дрескод, жестове, мимики

Цивилизационната модалност се характеризира с избора на официално-делови стил от страна на двамата участници. Залагат на класическото тъмносиньо в комбинация с бяло. Макрон е с класически костюм, бяла риза и вратовръзка в същия цвят като костюма. Етикетът е спазен – глезените са скрити.

Марин Льо Пен също е с костюм от две части. Облеклото ѝ е една идея по-неформално, защото не включва класическата бяла риза, а вместо нея има бяла блуза с дълбоко деколте. Обувките са класически – на висок ток и с остър връх. Етикетът е спазен – глезените са скрити от тъмен чорапогащник. Гримът не е силно натрапчив. Аксесоарите са сведени до минимум – присъства само сребърна верижка с висулка. Косата е добре стилизирана, формата е обичайната за Льо Пен.

Снимка 5. Невербално поведение на Льо Пен и Макрон – поза, жестове, мимики, поглед.

Photos: Фигура Източник: © Eric Feferberg, Scanpix

Заклучение

Целта на изследването е постигната – открити и подробно анализирани са реторични, медийни, аргументативни и контрааргументативни особености във формалните и съдържателните характеристики на френския кандидатпрезидентски „дебат между двата тура“, проведен през 2017 г.

Хипотезата, че ораторските умения имат градивен, фундаментален характер за изграждането на позитивен имидж на френски политик, бе потвърдена. Количествените социологически проучвания и резултатите от изборите посочват Макрон като безапелационен победител в анализирания дебат. Настоящият труд разглежда в дълбочина ораторските причини за явната му преднина.

Изследването на конкретния дебат показва, че нивото на политическата реторика във Франция, считана за еманация на съвременната демокрация, не е достатъчно добро.

Цитати и бележки

- [1] Le Président dans la Constitution. Titre II: Le Président de la République. <https://www.elysee.fr/la-presidence/le-president-dans-la-constitution>. Retrieved on 29.12.2023.
- Близнашки, Г. (2018). *Френската конституция от 4 октомври 1958 година*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. [Bliznashki, G. (2018). *Frenskata konstitutsia ot 4 oktombvri 1958 godina*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“.]
- [2] Online Etymology Dictionary. <https://www.etymonline.com/word/debate>. Retrieved on 29.12.2023.
- [3] Мавродиева, И. (2013). *Реторика и пбблик рилейшънс*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 170. [Mavrodieva, I. (2013). *Retorika i pablik rileyshans*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 170.]
- [4] Макрон, Е. (2017). *Революция. Битката ни за Франция*. София: Слънце. [Makron, E. (2017) *Revolyutsia. Bitkata ni za Frantsia*. Sofia: Slantse.]
- [5] Le Pen, М. (2006). *Autobiographie. A contre flots*. France.
- [6] Мавродиева, И. (2013). *Реторика и пбблик рилейшънс*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. [Mavrodieva, I. (2013). *Retorika i pablik rileyshans*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 154–166.]
- [7] Мавродиева, И. (2013). *Реторика и пбблик рилейшънс*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. [Mavrodieva, I. (2013). *Retorika i pablik rileyshans*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 154–166.]
- [8] Лъобон, Г. (2017). *Психология на тълпите*. София: ВЕСИ. [Lyobon, G. (2017) *Psihologia na talpite*. Sofia: VESI.]
- [9] Hofstede insights, Country comparison tool. France and Bulgaria. <https://www.hofstede-insights.com/country-comparison/france/>. Retrieved on 29.12.2023.

Библиография

- Мавродиева, И. (2013). *Реторика и пбблик рилейшънс*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. [Mavrodieva, I. (2013). *Retorika i pablik rileyshans*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“.]
- Макрон, Е. (2017). *Революция. Битката ни за Франция*. София: Слънце. [Makron, E. (2017) *Revolyutsia. Bitkata ni za Frantsia*. Sofia: Slantse]
- Лъобон, Г. (2017). *Психология на тълпите*. София: ВЕСИ. [Lyobon, G. (2017). *Psihologia na talpite*. Sofia: VESI.]
- Близнашки, Г. (2018). *Френската конституция от 4 октомври 1958 година*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. [Bliznashki, G. (2018). *Frenskata konstitutsia ot 4 oktombvri 1958 godina*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“.]
- Бернайс, Е. (2020). *Формиране на обществено мнение*. София: Изток-Запад. [Bernays, E. (2020). *Formirane na obshtestveno mnenie*. Sofia: Iztok-Zapad.]

- Йорданова, А. (2012). *Обидното слово в българския и във френския език*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. [Yordanova, A. (2012). *Obidnoto slovo v balgarskia i vav frenskia ezik*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“.]
- Кафтанджиев, Х. (2015). *Митологичните архетипи в комуникациите*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. [Kaftandzhiev, H. (2015). *Mitologichnite arhetipi v komunikatsiite*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“.]
- Hofstede insights, Country comparison tool. France and Bulgaria. <https://www.hofstede-insights.com/country-comparison/france/>. Retrieved on 28.12.2023.
- Morin, Ch. (2021). *Le populisme au secours de la démocratie?*. Paris: Galllimar.
- Le Pen, M. (2006). *Autobiographie. A contre flots*. France.

Изследвани ресурси

- Детев, А. (2017). *От дьо Гол до Макрон – президентите на Петата република* – <https://bntnews.bg/bg/a/ot-do-gol-do-makron-prezidentite-na-petata-republika>. последно посещение на 28.12.2023. [Detev, A. (2017). *Ot dyo Gol do Makron – prezidentite na Petata republika* – <https://bntnews.bg/bg/a/ot-do-gol-do-makron-prezidentite-na-petata-republika>. posledno poseshtenie na 28.12.2023.]
- “Закуската при Митеран”: Двадесет години по-късно (2009) – <https://www.mediapool.bg/zakuskata-pri-miteran-dvadeset-godini-po-kasno-news148029.html>. последно посещение на 28.12.2023. [“Zakuskata pri Miteran”: Dvadeset godini po-kasno (2009). – <https://www.mediapool.bg/zakuskata-pri-miteran-dvadeset-godini-po-kasno-news148029.html>. posledno poseshtenie na 28.12.2023.]
- Débat de l'entre-deux-tours : Marine Le Pen / Emmanuel Macron* – <https://www.youtube.com/watch?v=iOAbBdlWgz0>. Retrieved on 29.12.2023.
- Le Président dans la Constitution. Titre II: Le Président de la République. <https://www.elysee.fr/la-presidence/le-president-dans-la-constitution>. Retrieved on 29.12.2023.
- Online Etymology Dictionary. <https://www.etymonline.com/word/debate>. Retrieved on 29.12.2023.
- Photos: *Фигура* Източник: © Eric Feyerberg, Scanpix

Маглена Гуркова е дипломиран бакалавър по специалността „Връзки с обществеността“ към Факултета по журналистика и масова комуникация, в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Изучава магистратура по „Политически мениджмънт“ към Философския факултет на Софийския университет и „Публична реч“ към НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Има публикувани реторични анализи и преводи на речи в Онлайн справочника по реторика. Научни интереси в областите политическа комуникация и съвременна реторика.

Ръкописът е изпратен на 25.11.2023 г.

Рецензиране от двама независими рецензенти: от 26.11.2023 до 29.12.2023 г.

Приемане за публикуване: 04.01.2024 г.

Manuscript was submitted: 25.11.2023.

Double Blind Peer Reviews: from 26.11.2023 till 29.12.2023.

Accepted: 04.01.2024.

Брой 58 на сп. „Реторика и комуникации“, януари 2024 г. се издава с финансовата помощ на Фонд „Научни изследвания“, договор № КП-06-НП5/65 от 08 декември 2023 г.

Issue 58 of the Rhetoric and Communications Journal (January 2024) is published with the financial support of the Scientific Research Fund, Contract No. KP-06-NP5/65 of December 08, 2023.